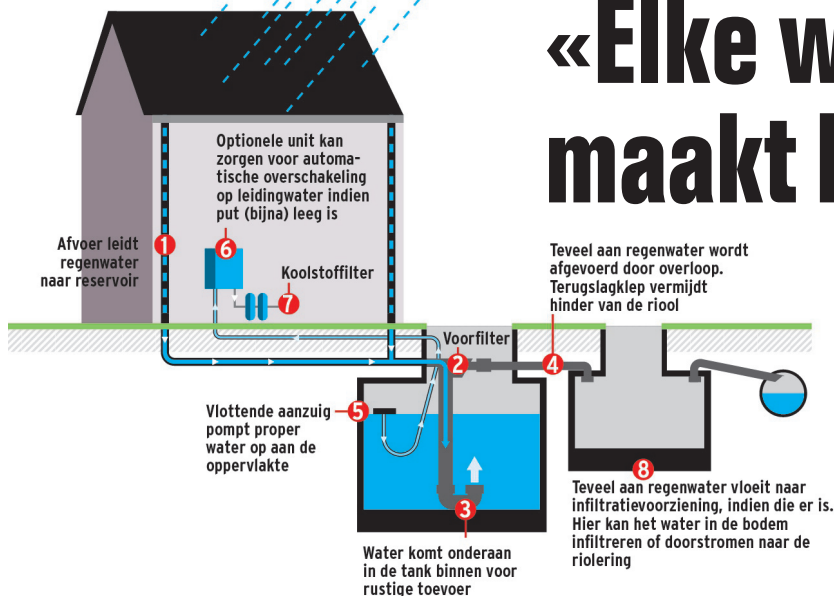

ZELFS NU HET DROOG IS, BLIJFT REGENWATER OPVANGEN EEN ZINVOLLE INVESTERING

«Elke waterput maakt het verschil»

Nee, de oplossingen voor het drinkwatertekort moeten niet enkel en alleen van u en ik komen. Maar u en ik kunnen wel een belangrijke stap in de goede richting zetten door een nieuwe of grotere regenwaterput te installeren. Uw portemonnee zal u dankbaar zijn.

• BRECHT HERMAN •

Spoiler alert: een regenwaterput is niet de heilige graal. «In heel deze problematiek bestaat er geen heilige graal», zegt Patrick Meire, professor Waterbeheer (Universiteit Antwerpen). «Het is complexe materie waarbij veel verschillende sectoren betrokken zijn. Gewone burgers maken daar deel van uit, maar het waterverbruik van industrie en landbouw is nog groter. Dit gezegd zijnde moet iedereen iets doen, en daarbij kunnen regenputten een nuttige bijdrage leveren.» Het kan dus toch geen kwaad om verder te lezen.

Witte was blijft wit

Ook doctor Marjolien Vanoppen is enthousiast over regenputten. Zij is waterwetenschapper bij het onderzoeksplatform Capture aan de Gentse universiteit en heeft een podcast over drinkwater, 'Helder'. «Het is een misverstand dat regenputten overbodig zijn omdat we met steeds langere droogteperiodes te maken krijgen. De toevoer van water zal minder constant zijn, maar als het regent, regent het wel harder. De bodem kan dat niet altijd slikken, waardoor het water afloopt, maar voor een dak maakt dat weinig verschil. Het merendeel van de neerslag gaat nog altijd via buizen richting de regenwaterput.»

«Het mooie aan regenwater is dat je het kan gebruiken voor de grootste watervragers in huis. Niet voor bad en douche, die op 1 staan. Maar wel voor je toilet en wasmachine, die op 2 en 3 staan in de ranking van water slurpende apparaten. Over vuile was hoeft je je helemaal geen zorgen te maken. Mijn

wasmachine thuis is op de regenput aangesloten en mijn witte was is nog altijd wit. (lacht) Doorgaans passeert water uit de put minstens één, meestal twee en soms drie filters. In de regel is het niet drinkbaar, maar er bestaan intussen al heel wat extra filters of technologische hoogstandjes die van regenwater drinkwater maken. Doordat de wetgeving zo strikt is, mag je jammer genoeg zelfs in die gevallen leidingwater niet volledig vervangen door gezuiverd regenwater. Het zou interessanter zijn mochten er toch uitsonderingen worden toegestaan.»

Rekening halveert

Volgens de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) gebruikt een gemiddelde Vlaming 114 liter water per dag. 67 liter daarvan kan regenwater zijn. Op die manier kan je je waterfactuur dus meer dan halveren. Voor een gezin van vier personen komt dat op zo'n 423 euro per jaar. Een regenwaterput betekent niet enkel een besparing op leidingwater, maar is ook gunstig voor de riolering. Wanneer er heel veel regen op korte tijd valt, kunnen de riolen dat niet altijd aan en riskeer je overstromingen. Een regenput helpt de riolen te ontlasten. Het water valt op het dak, wordt opgevangen in goten en via een eerste filter en buizen naar de regenput geleid. Van daaruit kan het worden opgepompt naar bijvoorbeeld uw toilet. Een regenwaterput is al enkele jaren verplicht bij de bouw en herbouw van een eengezinswoning met een nieuwe oppervlakte groter dan 40 m². De put moet een inhoud van minimaal

5.000 liter hebben. «Te klein is zinloos. Dan kan je amper iets bergen en te weinig gebruiken», zegt Patrick Meire. «Het heeft ook geen zin om een gigantische put te steken als je een minuscule dak hebt. Het moet een beetje in verhouding blijven.» In veel steden en gemeenten mag je ook niet zomaar een enorme put steken. Wie meer dan 10.000 liter wil herbergen, moet dat kunnen motiveren. Doorgaans reken je het best op 50 liter per vierkante meter horizontaal dakoppervlak.

Langzaam doordringen

Een ander belangrijk aandachtspunt bij de aanleg van een regenput is de overloop. Waar loopt het water heen als de put vol is? Meire: «Vaak ligt er een leiding richting de riool, maar dat is zonde. Beter is om het overtollige water in je tuin of omgeving te laten lopen. Een verticale buis die twee of drie meter onder de grond zit, met onderaan een beetje grind volstaat. Het water loopt daarin en dringt zo langzaam in de grond.» Makkelijk gezegd, maar dat alles heeft natuurlijk zijn prijskaartje. De reservoires op zich zijn niet extreem duur, maar met filters en leidingen erbij betaal je voor een betonnen put toch al gauw 1.500 tot 4.500 euro. Een kunststofexemplaar kost 2.240 tot 6.000 euro. Installatiekosten niet meegerekend. Volgens Test-Aankoop betaalt de hele investering zichzelf na zeven jaar terug. Wie de kosten wil delen of net te weinig plaats heeft, kan ook eens over de haag piepen en met de burenen praten. Een grote regenput die twee eigendommen voedt, is kostenbesparend. «Het is ook mogelijk dat je burenen geen regenput hebben en geen ruimte hebben om er één te plaatsen», zegt professor Meire. «Bij een verbouwing kan je dan afspreken dat het water van hun dak niet

Als je burenen geen regenput hebben en geen ruimte om er één te plaatsen, kan je afspreken dat het water van hun dak naar jouw regenput vloeit. Voor de burenen verandert er niks, maar jij beschikt wel over dubbel zoveel regenwater

PROFESSOR MEIRE

langer rechtstreeks naar de riool loopt, maar naar jouw regenput vloeit. Voor de burenen verandert er niks, maar jij beschikt over dubbel zoveel regenwater.» Het idee van collectieve waterputten voor bijvoorbeeld enkele huizen samen of een appartementsblok krijgt voorlopig nog weinig voet aan grond. Beide experts wijzen op de moeilijkheden die erbij komen kijken, want probeer maar eens na te gaan wie hoeveel regenwater gebruikt en wie dat allemaal betaalt. «Daarom moet er ook nagedacht worden om de opbrengst van een collectieve put voor een collectief

doel te gebruiken: bijvoorbeeld het bewateren van een parkje in de buurt», zegt Meire. Tot slot is er nog de kritiek dat regenwaterputten een deel van het probleem zouden zijn, omdat ze mee de bodem verharderen – terwijl Vlaanderen op dat vlak al zo'n slechte leerling is. «Maar de verharding die een regenput met zich meebrengt, is echt wel heel beperkt», reageert Marjolien Vanoppen. «Je moet natuurlijk niet speciaal een groot terras of een parking leggen om er een regenput onder te kunnen steken. Maar enkel een regenput in je tuin gaat het grote verschil niet maken op het vlak van verharding. Ze zorgen net voor gecontroleerde infiltratie, zeker als je het overschot naar je tuin stuurt in plaats van naar de riool.» «Eigenlijk is het eenvoudig», pikt Meire in. «Als je de ruimte hebt om een waterput te steken en je kan de investering aan, is er geen enkele reden om geen waterput te steken. Mensen denken nogal snel dat ze in hun eentje het verschil niet kunnen maken, maar als iedereen zo denkt, zal er nooit iets veranderen. Als individueel kan je wel degelijk een verschil maken. Als iedereen die een regenput kan steken er effectief één steekt, zetten we een belangrijke stap in de goede richting.»

Brandfase rood: «Blijf weg uit natuurgebied»

De risicofase voor brand in de natuurgebieden in de provincies Antwerpen en Limburg wordt opgetrokken van oranje naar rood. Dat houdt in dat er extreem hoog brandgevaar is, zowel in de open (heide)gebieden als in de bossen. De aanhoudende droogte en voorspelde oostenwind voor de komende dagen zorgen volgens Natuur en Bos voor een gevaarlijke cocktail. De bossen en natuurgebieden bezoeken, wordt afgeraden. «We kunnen de gebieden niet afsluiten om praktische redenen», zegt Natuur en Bos. «Hulpdiensten moeten ook snel het gebied in kunnen. Als je toch wil gaan wandelen, blijf dan zeker aan de rand van het bos of natuurgebied.» Er worden extra materieel en mankracht ingezet en de brandtorens blijven bemand.